

سید مجتبی حسینی 1. غلامرضا زارعی 2

1. استادیار دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر. ایران.

2. دانشجوی دکتری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر. ایران.

چکیده

شعر پایداری از دیر باز به عنوان شعری تاثیر گذار در عرصه‌های مختلف سیاسی اجتماعی، انقلاب‌ها و جنگ‌ها مطرح بوده است. در کشور ایران نیز پدیده انقلاب اسلامی و به فاصله کوتاهی از آن وقوع جنگ تحمیلی و تاثیرات آن در اجتماع سبب ایجاد شعری با عنوان شعر دفاع مقدس شده است که زیر مجموعه‌ای از شعر پایداری و ادبیات پایداری می‌باشد. از میان شاعران انقلاب و دفاع مقدس، خلیل عمرانی به عنوان شاعری متعهد مطرح شده که در آثار خود به پدیده انقلاب و دفاع مقدس نگاه ویژه‌ای داشته است؛ بر اساس همین نگرش در مقاله حاضر با بررسی مجموعه شعر «ساعت به وقت شرعی دریا» از مجموعه اشعار خلیل عمرانی غزل‌های پایداری و مضامین آن‌ها مورد تحلیل قرار می‌گیرد و از میان آن؛ اشعاری که بسامد بالاتری دارند مطرح می‌شود. در واقع چنین به نظر می‌رسد که بیشترین اشعار دفاع مقدس خلیل عمرانی در این مجموعه، در دسته بندی شعر جنگ در دسته اشعار پس از پایان جنگ قرار می‌گیرد و مضامینی از قبیل نوستالوژی جبهه وحسرت از دست دادن یاران شهید و اعتراض به برخی نگرش‌های پس از جنگ، بالاترین بسامد را در این مجموعه داراست که می‌تواند ناشی از تاثیرات بعد از جنگ و شرایط و اوضاع جامعه بر ذهن شاعر باشد.

واژه‌های کلیدی: خلیل عمرانی، شعر متعهد، دفاع مقدس، ساختار محتوایی، غزل پایداری